

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

საპილოტე რეგიონის კვლევა ქლოროფილის კონცენტრაციისა და ეუტროფიკაციის დინამიკის შეფასება

მწვანე ალტერნატივა
ქეთევან კუპატაძე (ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი)

22 ივლისი, 2021

CERTH
CENTRE FOR
RESEARCH & TECHNOLOGY
HELLAS

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

პრობლემის გამომწვევი მიზეზები

- წყლის დაბინძურება სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებიდან
- წყლის დაბინძურება მუნიციპალური და სამრეწველო ჩამდინარე წყლებით
- მდინარეების დარეგულირება
- წყალჭარბი ტერიტორიების დაშრობა, დრენაჟი
- ტყის ჭრა
- წიაღისეულის მოპოვება მდინარეებიდან
- ტორფის მოპოვება

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

ქლოროფილის კონცენტრაციისა და ეუტროფიკაციის დინამიკის შეფასება

წყალში Chl-a– ს გაზომვის გამოყენება:

- (ა) სანაპირო და შიდა წყლებში წყლის ხარისხის მონიტორინგი
- (ბ) წყალმცენარეების ე.წ. აყვავების მონიტორინგი
- (გ) ფიტოპლანქტონის ეკოლოგიური კვლევები. (Jordan et al., 1991; Morrow et al., 2000).
- (დ) ციანობაქტერიების მაჩვენებლად (Ogashawara and Moreno-Madriñán, 2014).

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

მეთოდოლოგია

- ქლოროფილის კონცენტრაცია წყლის ორგანული ნივთიერებებით დაბინძურების ინდიკატორია
- პირველი სატელიტური სენსორი Chl- კონცენტრაციის შესაფასებლად - სანაპირო ზონის ფერთა სკანერი (CZCS), 1978 წლის ბოლოს გაიშვა. (O'Reilly et al., 1998).
- PONTOS პლატფორმა ღებულობს მონაცემებს სახმელეთო და საზღვაო მონაცემთა ბაზებიდან (მაგ. Copernicus, MODnet, Géoservices Sextant და BLACKSEASCENE) და მიღებულ სურათებს ქლოროფილის კონცენტრაციის დინამიკის შესაფასებლად იყენებს.
- გამოყენებული იქნება 2009-2021 წლის მონაცემები.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

მეთოდოლოგია

- ქლოროფილის დაბალი კონცენტრაცია ($<2\text{მგ}/\text{მ}^3$) კარგად აისახება სპექტრის ლურჯ ნაწილში (400–500 ნმ). ტალღის სიგრძის ზრდასთან ერთად ახლო ინფრაწითელ სპექტრში (NIR, 700–800 ნმ) რეფლექსია იკლებს 0-მდე;
- ქლოროფილის კონცენტრაციები 2-დან 30 მგ / მ^3 -მდე შორის, აისახება მწვანე ნაწილში (500-600 ნმ) და წითელ ზოლებში (600-700 ნმ).
- უფრო მეტი რეფლექციისას, სპექტრის მწვანე ნაწილში პიკის ასახვას და 300 მგ / მ^3 -ზე ზემოთ ქლოროფილის კონცენტრაციას, აჩვენებს სპექტრის მწვანე ნაწილში, ლურჯი და წითელი ზოლები ამ შემთხვევაში მცირედ აისახება
- განსაზღვრება - ქლოროფილის კონცენტრაციის ადგილზე და ადებულ წყლის ნიმუშებში; წყლის საერთო ტუტიანობა, მჟავიანობა, pH, ნიტრატი და ფოსფატი იონები.

Schalles. J.F.. 2006. OPTICAL REMOTE SENSING TECHNIQUES TO ESTIMATE PHYTOPLANKTON CHLOROPHYLL a CONCENTRATIONS IN COASTAL. in:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

არსებული კვლევები

2014-2017 წლების გარემოს
მდგომარეობის შესახებ
ეროვნული მოხსენება

საქართველოში კვლევის ნაწილი EMBLAS პროექტის ფარგლებში განხორციელდა 2014-2017 წლებში და აქ ე.წ. ტროფიკ ინდექსის (The trophic index (E-TRIX)) მეთოდს იყენებდნენ.

ქლოროფილი a-ს ყველაზე მაღალი შემცველობა საქართველოს სანაპირო წყლებში დაფიქსირდა ანაკლიის ზედა ფენის შერეულ წყლებში, რაც სავარაუდოდ გამოწვეულია მდინარის ამონიუმის აზოტით დაბინძურებით.

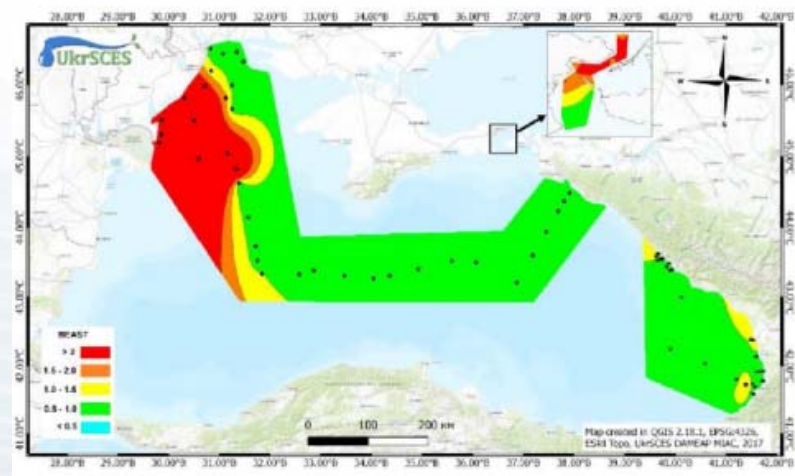
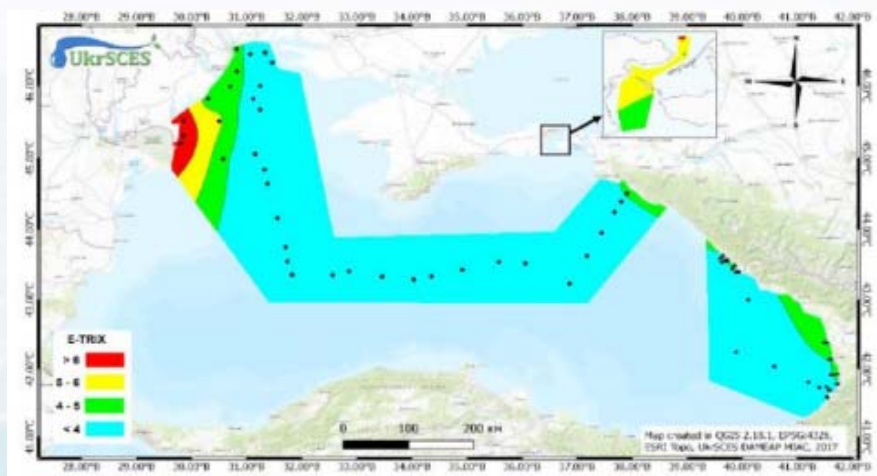

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

არსებული კვლევები

ერთადერთი ადგილი, სადაც ტერიტორიულ წყლებში კონცენტრაცია უფრო მაღალია, ვიდრე სანაპიროზე, არის ფოთთან კვეთა, რაც, სავარაუდოდ, ფოთის პორტში მაღალი ანთროპოგენული ზემოქმედების შედეგია.

EMBLAS პროექტის ანგარიშის მიხედვით

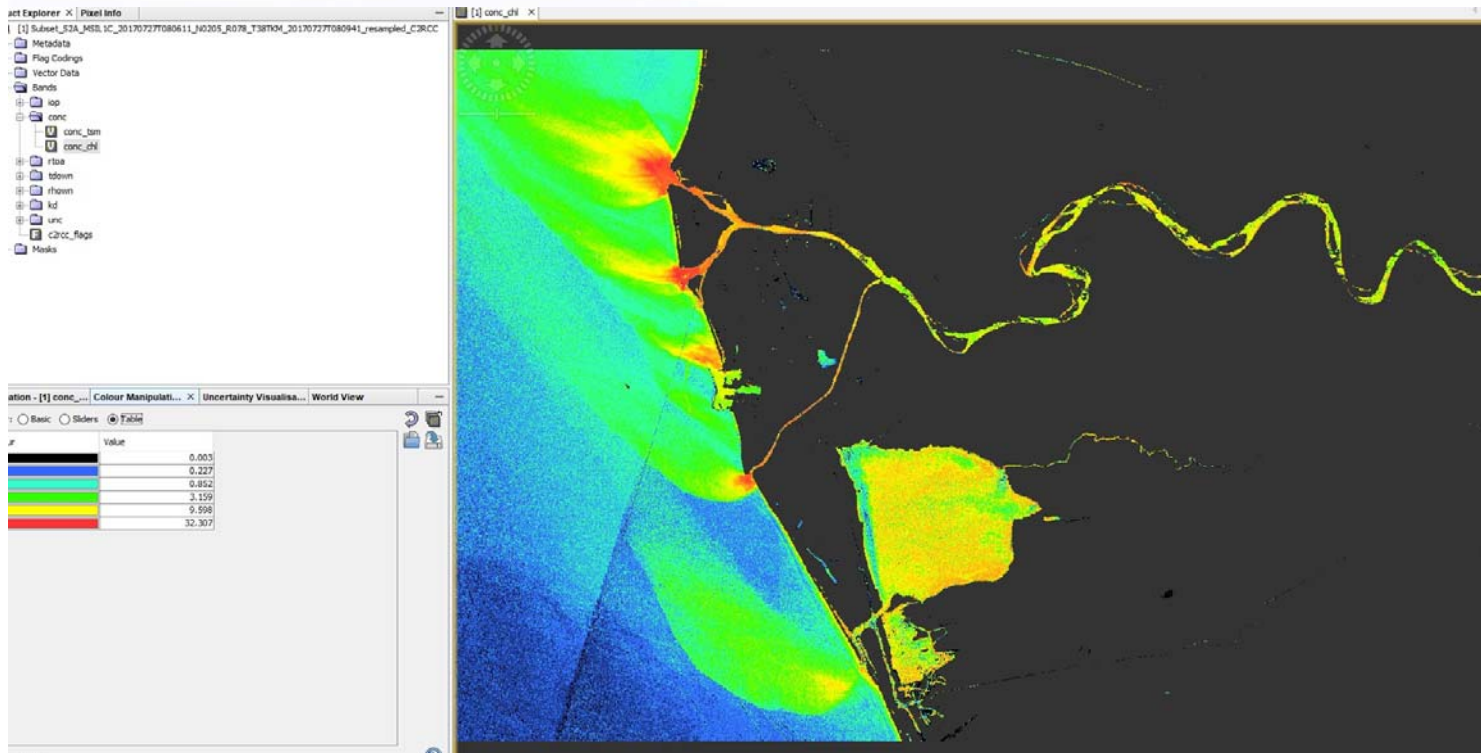

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

წინასწარი შედეგები

დამაბინძურებელი ფაქტორები

• მუნიციპალური და სამრეწველო ჩამდინარე წყლები;

• წიაღისეულის მოპოვება

• მდინარეების წყალშემკრებიდან ორგანული ნივთიერებები / დამაბინძურებლები დიფუზიური დაბინძურება

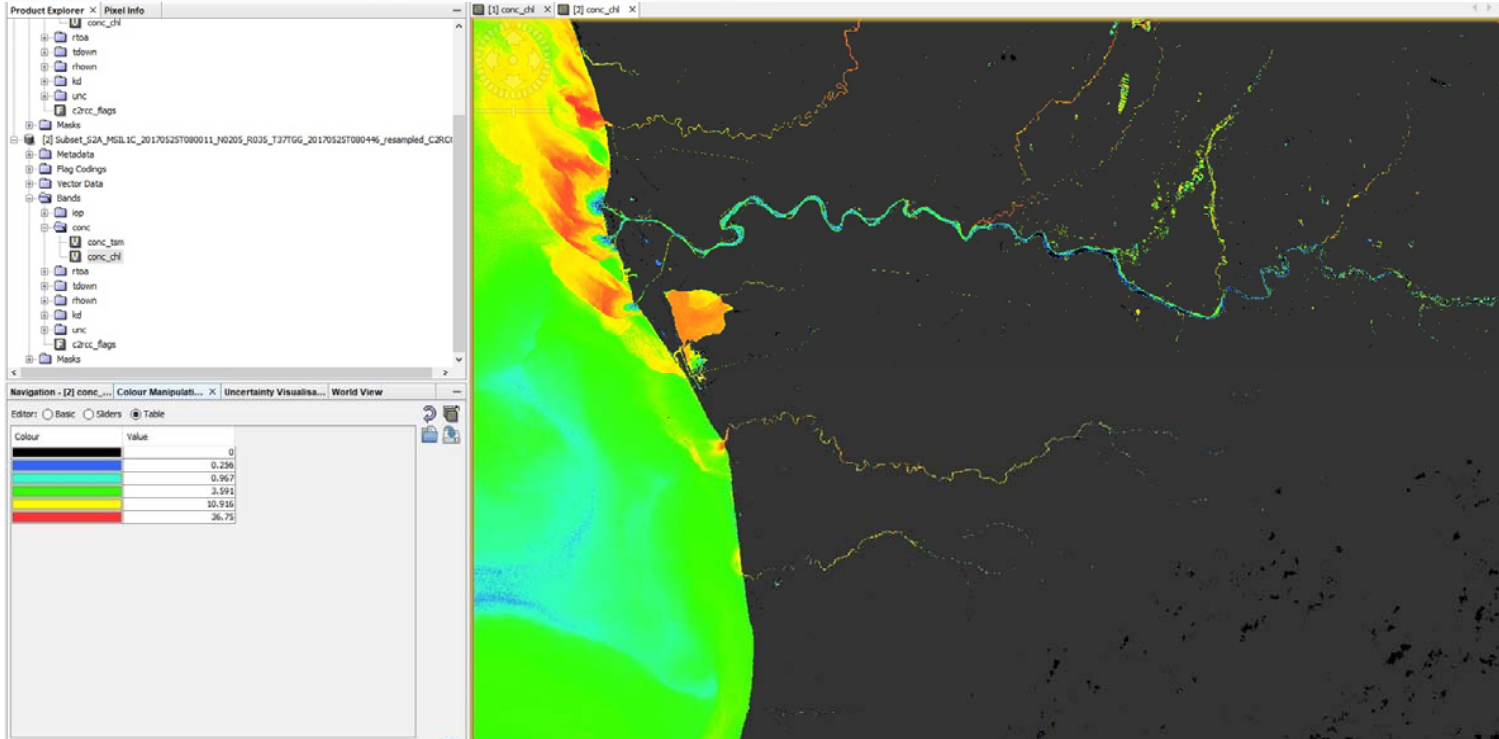

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

წინასწარი
შედეგები

- დამაბინძურებელი ფაქტორები**
- მუნიციპალური და სამრეწველო ჩამდინარე წყლები
  - წიაღისეულის მოპოვება
  - მდინარეების წყალშემკრებიდან ორგანული ნივთიერებები / დამაბინძურებლები დიფუზიური დაბინძურება

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი

Integrated assessment on chlorophyll concentration and eutrophication dynamics

ანგარიში: „ქლოროფილის კონცენტრაციის და ეუტროფიკაციის დინამიკის ინტეგრირებული შეფასება“

საქართველოს გარემოს
დაცვის მოქმედებათა მსსაშე
ეროვნული პროგრამა

2017-2021

Copernicus assisted environmental monitoring across the Black Sea Basin

Common borders. Common solutions.

დიდი მადლობა ყურადღებისათვის!